

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В ЛІСІ

Білоусова А. О., студ. (гр. ХП-71, ХТФ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. Розглянуто питання, пов'язані з безпекою поведінки у лісі. Наведено рекомендований перелік дій у разі виникнення найбільш поширених небезпечних ситуацій.

Ключові слова: безпека в лісі, орієнтування, пожежа в лісі, болото, перша медична допомога.

Abstract. Issues related to the safety of behavior in the forest are considered. The recommended list of actions in case of the most common dangerous situations is given.

Keywords: forest safety, orienteering, forest fire, swamp, first aid.

Вступ. Похід в ліс часто сприймають як легку сімейну прогулянку, але це може обернутися серйозними проблемами, навіть для підготовленої людини. Втрата орієнтування, травми, стихійні лиха – далеко не повний перелік небезпек, які можуть очікувати на людину у лісі. Тому, збираючись у похід до лісу, потрібно володіти знанням певних правил та дій під час виникнення потенційних небезпечних ситуацій.

Аналіз стану питання. Враховуючи, що більшість людей, на сьогодні, все більше розраховують на мобільні телефони та інтернет, які у лісі можуть не принести жодної користі, є сенс розглянути питання безпеки та структурувати знання про найпоширеніші з них.

Мета роботи: визначити порядок дій у разі небезпечної ситуації в лісі.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Правила поведінки в разі втрати орієнтування у лісі

Згідно статистики, кожен тисячний мандрівник може загубитися у лісі. Для уникнення цього, достатньо перед походом запам'ятати своє місцеположення за допомогою компасу. У випадку, коли це неможливо – слід зберігати спокій та спробувати згадати свій шлях, характерні особливості місцевості. У разі невдачі, прислухайтесь. У лісі доволі складно визначити напрямок розповсюдження звуку, але це допоможе оцінити приблизну відстань до важливих об'єктів цивілізації. Так, автомобільний сигнал чутно за 2-3 км, шум потягу – за 10 км, стрільба з рушниці – за 2-3 км, крик людини – за 1 км [1]. В допомогу вам будуть дороги та стежки, на яких можна знайти сліди, цигарки, фантики від цукерок тощо. Чим ближче до населеного пункту, тим стежка буде ширшою та більш розгалуженою. Ні в якому разі не слід сходити зі стежки. Якщо напрямок було обрано невірно і дорога закінчилася, потрібно повернути у протилежному напрямку та рухатися далі.

Одна з найпоширеніших помилок – спроба залізти на дерево в рівнинному лісі, де висота всіх дерев майже однакова. Це може призвести до травматичних випадків.

Якщо подорож у лісі відбувалася у компанії, краще знайти укриття та

дочекатися допомоги. Так само слід зробити у випадку травми або ж погіршення погоди.

Правила поведінки під час травми в лісі

У випадку відкритих ран головна задача зупинити кровотечу та оберегти уражене місце від забруднення. При венозній кровотечі необхідно накласти джгут: тканину або ремінь зав'язати таким чином, щоб утворилася петля, в яку просунути невелику палку та закрутити її до повної зупинки крові. Для того, щоб не відбулося омертвіння тканин, через час-півтора змістити пов'язку вище або нижче попереднього місця. Під час артеріальної кровотечі достатньо сильно прижати тканину до рани.

При незначній кровотечі достатньо промити рану дезінфікуючим розчином або ж кип'яченою водою та прикласти пов'язку з бинта або чистої тканини. Ні в якому випадку не можна прикладати мох, кору, землю або ж сніг.

Перша допомога при вивиху або переломі полягає у фіксації кінцівок і накладанні холодного компресу. В якості матеріалу для фіксації слід використовувати рівну палку або дощечку, у випадку відсутності подібного – руку можна прибинтувати до тіла, а ногу – до здорової ноги. Якщо перелом відкритий – потрібно зупинити кровотечу та накрити уражене місце чистою тканиною. За наявності знеболюючого дати його потерпілому.

Переміщення слід здійснювати максимально обережно, не рухаючи уражені ділянки тіла. За можливістю краще дочекатися кваліфікованої допомоги на місці.

Також одним з небезпечних випадків є обмороження тіла або його кінцівок. Частіше за все, ураженню піддаються пальці рук та ніг, ніс, вуха та щоки. При наданні першої допомоги слід відновити кровообіг: розтерти обморожену частину тіла чистими руками (бажано змоченими у спирті) та дати потерпілому гарячий напій [2].

Рекомендується вдягатися до лісу таким чином, щоб перекрити доступ кліщів до тіла. У разі виявлення кліща на тілі, слід видалити його за допомогою нитки. Для цього слід зав'язати її на задній частині тіла кліща та обережно витягати його, прокручуючи проти часової стрілки. Після операції продезінфікувати місце укусу.

Не варто намагатися позбутися кліща за допомогою масла, спирту, припікати сірником, або ж відривати його, схопивши пальцями.

Після укусу треба здати кров на аналіз, адже є вірогідність захворіти кліщовим енцефалітом, бореліозом, та іншими інфекціями. Бореліоз (хвороба Лайма) може протікати як з температурою, головним болем, слабкістю, так і безсимптомно. Головною її ознакою є еритерма – яскраво-червона пляма на місці укусу, яка поступово збільшується, утворюючи кільця.

Правила поведінки під час пожежі у лісі та на болоті

Одними з ознак пожежі у лісі є стійкий запах гару, туманоподібний дим, неспокійна поведінка тварин та птахів, їх міграція в одному напрямку, нічна заграва на обрії. При потраплянні в зону пожежі потрібно визначити напрямок вітру та розповсюдження вогню. Його швидкість може досягати 10 км/год, тому

ні в якому разі не можна намагатися перегнати пожежу, слід виходити в навітряний бік перпендикулярно кромці вогню, пригнувшись до землі та приклавши до рота вологу тканину. Якщо вийти з зони пожежі не вдалося, слід відійти подалі від дерев і заховатися на островах, мілинах, у болоті (минаючи очерет), на скельних вершинах. Рекомендується змочити одяг та позбутися всіх нейлонових, або капронових речей, які дуже швидко плавляться [3].

Болото – одне з найбільш екологічно чистих місць на землі, але, водночас воно приховує, не аби-яку небезпеку. Якщо вас починає затягувати трясовина, ні в якому разі не можна робити різких рухів. Слід сісти, або лягти, щоб збільшити площу зіткнення з ґрунтом, якщо є можливість – зняти взуття. Рюкзак та верхній одяг кинути перед собою і використовувати, як додатковий опір, щоб вибратися з болота. Якщо болото затягує дуже швидко, допомогти може лише інша людина, кинувши палицю чи ременя. Слід не зволікати та не зупинятися на перепочинок, адже болото дуже швидко знову затягне в трясовину.

Висновки. Таким чином, в кожному конкретному випадку є свій алгоритм дій виходу з небезпечної ситуації. Людина, яка збирається до лісу, повинна чітко усвідомлювати потенційні небезпеки, які можуть на неї очікувати, попереджати знайомих про свої плани на випадок несподіванок, мати з собою засоби орієнтації тощо. Також слід правильно вдягатися, знати отруйні гриби та ягоди, мати з собою ліки першої необхідності, а також воду та їжу у достатній кількості. Дотримання цих правил стане запорукою безпечного та приємного перебування у лісі.

Науковий керівник: Землянська О. В., ст. викл. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. Выживание в различных природных условиях [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://tourclub.misis.ru/publ/6-1-0-2>.
2. Оказание первой медицинской (доврачебной помощи) в чрезвычайных ситуациях техногенного характера: метод. Пособие к практическим занятиям по дисц. «Охрана труда» / сост. И. С. Асаенок [и др.]. – Минск: БГУИР, 2007. – 32 с.
3. Эмерсон К. Выживание в дикой природе и экстремальных ситуациях по методике спецслужб / Клинт Эмерсон., 2020. – 356 с.